

Ochrana kritickej energetickej infraštruktúry

**Sekretariát Energetickej charty
Bratislava, apríl 2014**

Obsah

- O Energetickej charte
- Úvod
- Kontaktná skupina pre energetickú bezpečnosť
- Mechanizmus včasného varovania
- Spolupráca v oblasti ochrany kritickej energetickej infraštruktúry
- Záver

O ENERGETICKEJ CHARTE

Energy Charter Secretariat

Boulevard de la Woluwe, 56 • B-1200 Brussels, Belgium

Tel.: +32 2 775 98 00 • Fax: +32 2 775 98 01 • info@encharter.org

www.encharter.org

Common rules for global energy security

Od Európskej Energetickej charty k Zmluve o Energetickej charte

- Dec. 1991 – Európska Energetická charta
  - Politický záväzok – nie je právne záväzný
- Dec. 1994 – Zmluva o Energetickej charte (ECT)
  - 52 štátov + EÚ a Euratom – právne záväzná, vstúpila do platnosti v apríli 1998
  - Otvorená pre nové štáty a Regional Economic Integration Organisations (REIOs), ktorí podpísali Európsku Energetickú chartu
- Konferencia Energetickej charty
  - Rozhodovací orgán – na základe ECT
  - Hlavnou úlohou je preskúmať a uľahčiť uplatňovanie princípov charty a ECT
  - Členovia: signatári ECT
  - Pozorovatelia: signatári Európskej Energetickej charty, pozvané štáty a medzinárodné organizácie

Medzivládna zmluva a organizácia podporujúca princípy Energetickej charty

Zmluva o Energetickej charte a Protokol o energetickej efektívnosti

Viac ako 50 členov;
otvorený všetkým
exportným, tranzitným a
importným krajinám

Národná suverenita nad
energetickými zdrojmi

Ochrana investícií na
základe nediskriminácie

Obchodné ustanovenia
na báze WTO, vrátane
slobody tranzitu

Postupy na riešenie
sporov medzi štátmi a
štátmi a investormi

Protokol o energetickej
účinnosti a súvisiacich
environmentálnych
aspektoch

Modelové dohody
uľahčujúce výstavbu
cezhraničnej
infraštruktúry

ÚVOD

Úvod

- Súčasná situácia a vývoj v oblasti energetiky ukazujú potrebu užšej spolupráce a zdieľania informácií
- V záujme dosiahnutia energetickej bezpečnosti, t.j. neprerušených energetických tokov, Sekretariát Energetickej charty ustanovil **Kontaktnú skupinu pre energetickú bezpečnosť**
- Počas zasadnutia Pracovnej skupiny pre obchod a tranzit prebehla prvá výmena informácií o návrhu inštitucionalizácie **Mechanizmu včasného varovania** v krízových energetických situáciách v rámci Energetickej charty

KONTAKTNÁ SKUPINA PRE ENERGETICKÚ BEZPEČNOSŤ

Kontaktná skupina pre energetickú bezpečnosť

- V centre Mechanizmu včasného varovania
  - Spája zúčastnené strany (Ukrajina a Rusko)
  - Predsedníctvo Konferencie Energetickej charty
  - Sekretariát Energetickej charty

- Zakladá zdieľanie informácií a dát s cieľom zvýšiť transparentnosť

- Bola odmietnutá dotknutými stranami

Kontaktná skupina pre energetickú bezpečnosť

Účastníci

- Kazachstan
- Ruská federácia
- Ukrajina
- DG Energy EÚ a Európska služba pre vonkajšiu činnosť

Cieľ

- Výmena názorov na súčasnú energetickú situáciu na Ukrajine a
- Možné dôsledky na tok energie pre členské štáty Energetickej charty

Vyjadrenia

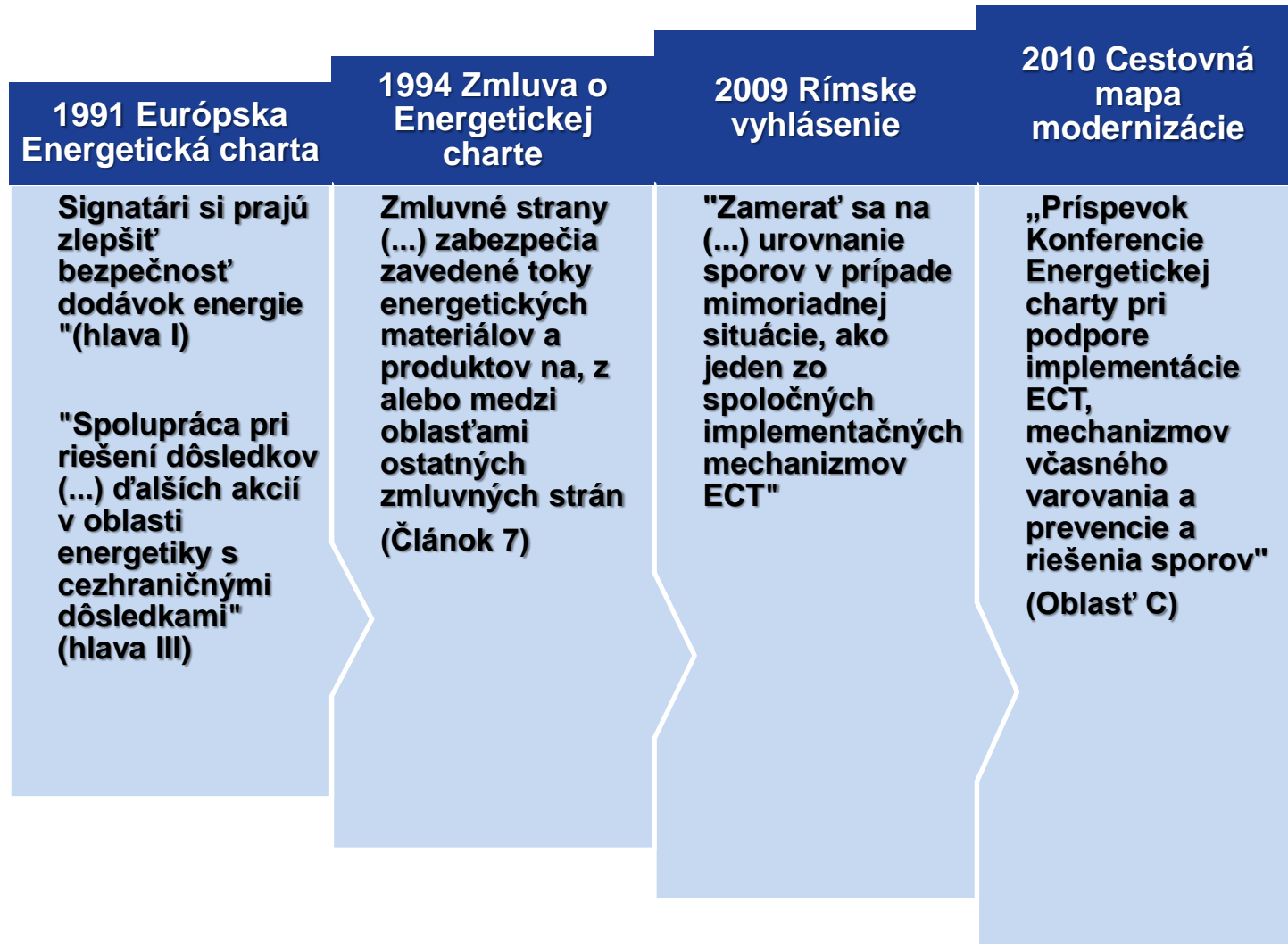
- Rusko aj Ukrajina uviedli, že nehrozí bezprostredné ohrozenie energetickej bezpečnosti v súvislosti s tranzitom zemného plynu vyplývajúce z aktuálnej situácie.
- Kontaktná skupina ako neutrálna platforma pre výmenu informácií o otázkach energetickej bezpečnosti

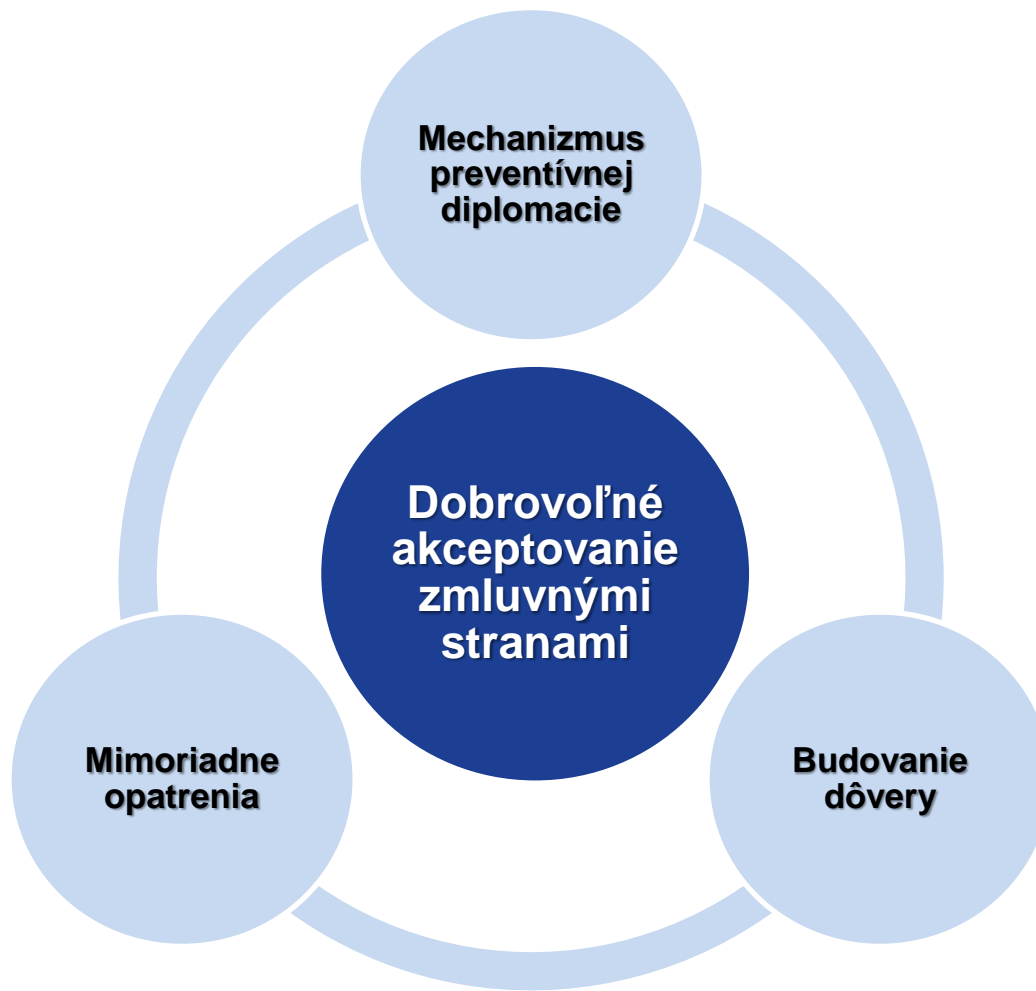
MECHANIZMUS VČASNÉHO VAROVANIA

Kontext Mechanizmu včasného varovania

Základné princípy Mechanizmu včasného varovania

Ako funguje Mechanizmus včasného varovania

- V centre je Kontaktná skupina pre energetickú bezpečnosť, ktorá združuje zúčastnené strany, Predsedníctvo Konferencie Energetickej charty a Sekretariátu
- Kontaktná skupina získa informácie týkajúce sa skutočného ohrozenia energetickej bezpečnosti a jej cieľom je vypracovanie spoločného vyhodnotenia situácie a odporúčaní, ako ju riešiť
- Kontaktná skupina môže zriadiť monitorovaciu skupinu na získanie informácií o krajine na mieste

Medzi ďalšími mechanizmami

Tento mechanizmus by mal dopĺňať

**Memorandum o
mechanizme na
predchádzanie a
prekonanie krízových
situácií v energetike v
rámci Energetického
dialógu EU-Rusko
(mechanizmus
včasného varovania)
dňa 24. februára 2011**

**Mandát pre
monitorovanie tranzitu
zemného plynu cez
Ukrajinu podpísaný
zástupcami Európskej
komisie, ruskej vlády,
ukrajinskej vlády, JSC
Gazprom a Naftogaz
Ukrajiny NJSC 10.1.2009**

Zhrnutie

- Zahrnuté v Programe práce 2014 Sekretariátu Energetickej charty
- Na pozadí nedávnych udalostí na Ukrajine, Sekretariát predstavil prvý návrh fungovania Mechanizmu včasného varovania Energetickej charty 27. marca 2014
- Nástroj preventívnej energetickej diplomacie, budovania dôvery a mimoriadnych opatrení na základe dobrovoľného prijatia dotknutými zmluvnými stranami a pod záštitou generálneho tajomníka Sekretariátu

SPOLUPRÁČA V OBLASTI OCHRANY KEI

Spolupráca s OBSE a Slovenskou vládou

- Spoločná spolupráca medzi OBSE, slovenskou vládou a sekretariátu energetickej charty

Tri fázy:

- OBSE Workshop na ochranu kritickej energetickej infraštruktúry
  - Kick-off event
- Spoločná Príručka o ochrane kritickej energetickej infraštruktúry
  - Expertná príručka vyvinutá spoločne s OBSE, slovenskou vládou a Sekretariátom Energetickej charty
- Fórum Energetickej charty
  - Wrap-up event prezentujúci odporúčania príručky

Ďakujem za pozornosť.

Martin Minárik

Martin.minarik@encharter.org

+32 2 775 9837